

Read the full book on: [10.1787/9789264190658-en](https://doi.org/10.1787/9789264190658-en)

Synergier for bedre læring: Et internasjonalt perspektiv på evaluering og vurdering

Sammendrag på norsk

- Innen offentlig administrasjon og utdanningspolitikk er det et økt fokus på evaluering og vurdering av elever, lærere, skoleledelse, skoler og utdanningssystemer. Vurdering og evaluering brukes som verktøy for å få en bedre forståelse av hvor godt elevene lærer, slik at det er mulig å informere foreldrene og resten av samfunnet om hvordan utdanningssystemet fungerer og hvordan vi kan forbedre skolene, skoleledelsen og undervisningspraksis.
- Dette er avgjørende for at vi skal kunne fastslå hvordan skolesystemene virker og få tilbakemeldinger. Målet med det hele er å hjelpe elevene til enda bedre resultater.
- I denne rapporten sammenligner vi erfaringer fra 28 OECD-land, analyserer styrker og svakheter ved de forskjellige tilnærmingene og veileder i bruk av evalueringer og vurderinger for å forbedre kvaliteten på, verdien av og effektiviteten i utdanningssystemet. Den tar utgangspunkt i en større studie, OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes (OECDs gjennomgang av evaluerings- og vurderingsrammer med tanke på å forbedre skolerresultater).

Fellestrekk

Den økte bruken av evalueringer og vurderinger skyldes flere faktorer, blant annet:

- Økte krav til effektivitet, verdi og kvalitet i utdanningen på grunn av økonomiske og sosiale utfordringer.
- En trend mot større selvstyre for skolene, noe som medfører økt behov for å overvåke prestasjonene til skolene.
- Forbedret informasjonsteknologi gjør det mulig å utvikle både generelle og individuelt tilpassede elevvurderinger samt dele og administrere data.
- Mer bruk av evalueringresultater i evidensbaserte beslutninger.

Det er stor variasjon mellom OECD-landene i hvordan evalueringer og vurderinger brukes nå, men det finnes noen fellestrekk:

Evalueringene utvides og blir mer allsidige

De fleste OECD-land ser nå evaluering og vurdering som en strategisk viktig aktivitet, som brukes i stadig større omfang. De har også en mer omfattende tilnærming: Tidligere fokuserte evaluering og vurdering hovedsakelig på elevvurderinger, men nå er fokuset bredere og omfatter større bruk av eksterne skoleevalueringer, vurdering av lærere og skoleledere og mer omfattende bruk av ytelsesdata.

Indikatorer får stadig mer betydning

Utdanningssystemene fokuserer mer på å måle resultater hos elevene, slik at det er mulig å sammenligne prestasjoner mellom skoler og regioner og over tid. De fleste land har nå nasjonale utdanningsdatabaser og publiserer statistikk og indikatorer. Internasjonal referansemåling blir også stadig vanligere, og brukes som informasjonsgrunnlag i nasjonale utdanningsdebatter.

Resultatene brukes til en rekke formål

Resultatene brukes til å identifisere hvor skolene presterer bra og hvor det er behov for forbedringer. De brukes også til å stille politikere, skoleledere og lærere til ansvar. Mange land publiserer nå nasjonale oversikter over skolerresultater slik at de blant annet kan brukes av foreldre, myndigheter og medier.

Økende bruk av utdanningsstandarder

Mange land fastsetter nå utdanningsstandarder for hva elevene bør vite og hva de bør kunne på forskjellige stadier av læreprosessen. Dette har oppmuntret til overvåking for å kunne påvise om elevene overholder disse standardene.

Utfordringer og utviklingsretninger

De forskjellige landene har forskjellige tradisjoner og tilnærminger til evalueringer og vurderinger. Likevel finnes det noen tydelige prioriteringer:

Holistisk tilnærming

For at vi skal få optimalt utbytte av de forskjellige delene av vurderingene og evalueringene, må de ses som et sammenhengende hele. Det kan skape synergier mellom delene, unngå duplisering og forhindre inkonsistente mål.

Justere evalueringer og vurderinger etter utdanningsmål

Evalueringer og vurderinger skal være rettet mot og fremme utdanningsmål og læringsmål for elevene. Det omfatter aspekter som justering etter prinsippene bak utdanningsmålene, utforming av formålstjenlige evalueringer og vurderinger samt å sikre at alle innenfor skoleverket har en tydelig forståelse av utdanningsmålene.

Fokus på forbedring av klasseromspraksis

Poenget med evalueringer og vurderinger er å forbedre klasseromspraksisen og læringen til elevene. Derfor bør alle typer evalueringer og vurderinger ha utdanningsmessig verdi og gi praktiske fordeler for de som deltar, særlig elever og lærere.

Unngå skjevheter

Fordi evaluerings- og vurderingssystemer brukes til å stille forskjellige personer til ansvar, kan de også påvirke hvordan elevene undervises og hva de undervises i. Hvis lærere i hovedsak vurderes etter resultatene fra standardiserte elevprøver, kan det føre til «læring for prøving», slik at det bare fokuseres på ferdighetene som prøves, og at det ikke blir tatt hensyn til elevenes bredere utviklings- og utdanningsbehov. Det er viktig å minimere disse uønskede bivirkningene, for eksempel ved å bruke en bredere tilnærming for å evaluere ytelsen til skoler og lærere.

Sette elevene i sentrum

Fordi det grunnleggende formålet med evalueringer og vurderinger er å forbedre elevenes læring, bør elevene settes i sentrum. De må engasjeres i læringen og ha muligheten til å kunne vurdere sin egen fremgang (som også er en viktig ferdighet ved livslang læring). Det er viktig å overvåke de bredere læringsresultatene, blant annet utvikling av kritisk tenkning, sosial kompetanse, engasjement i læringen og generelt velvære. Dette er det ikke lett å måle, og det samme gjelder også en rekke andre faktorer som former elevenes læringsresultater. Ytelsesmålene må derfor være brede, ikke smale, og ta hensyn til både kvantitative og kvalitative data samt høykvalitetsanalyse.

Bygge opp kapasitet på alle nivåer

Hvis det skal være mulig å opprette en effektiv evaluerings- og vurderingsramme, kreves det kapasitetsutvikling i alle nivåer av utdanningssystemet. Lærere kan for eksempel trenge opplæring i bruk av formativ vurdering, skoleadministrasjonen kan trenge å oppgradere ferdighetene sine i dataadministrasjon, og rektorer – som ofte hovedsakelig fokuserer på administrative oppgaver – kan ha behov for å styrke de pedagogiske ledelsesferdighetene sine. I tillegg kan det være nødvendig med en sentralisert innsats for å utvikle en kunnskapsbase, verktøy og retningslinjer som er til hjelp i evaluerings- og vurderingsaktiviteter.

Håndtere lokale behov

Evaluerings- og vurderingsrammer må ha den riktige balansen mellom konsistent gjennomføring av sentrale utdanningsmål og tilpasning til de spesifikke behovene i regioner, distrikter og skoler. Det kan innebære fastsettelse av nasjonale parametere, men tillate fleksible tilnærminger innenfor disse parameterne for å dekke lokale behov.

Vellykket utforming, bygge enighet

Hvis utformingen av evaluerings- og vurderingsrammen skal bli vellykket, bør den grunnes på informerte politikkbeslutninger og best praksis, som igjen kan kreve bruk av pilotprosjekter og eksperimentering. For at gjennomføringen skal bli vellykket, bør det settes mye inn på å bygge enighet blant interessentene. Det er større sannsynlighet for at de vil godta endringer hvis de forstår årssakssammenhenger og nytte.

© OECD

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264190658-en